

ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Πράσινο φως στα σχέδια της

Τα γνωμοδοτικά
όργανα του
υπ. Πολιτισμού
ενέκριναν
υπερδιπλασιασμό
των χώρων,
λειτουργική και
χωρική ενοποίηση,
δημιουργία
ερευνητικού κέντρου
και ένα πάρκο-όαση

ΞΕΝΙΑ ΣΤΟΥΚΑ

xstouka@e-typas.com

Το εμβληματικό έργο της κυριακής επέκτασης και της αναβάθμισης του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου δεν υπερδιπλασιάζει απλώς τους χώρους του, φτάνοντας στο σύνολο τις 45.000 τ.μ., αλλά το επανατοποθετεί στον χρόνο και στην ευρύτερη περιοχή, με σεβασμό στην ιστορία των 160 χρόνων λειτουργίας του και στις ανάγκες του 21ου αιώνα. Η νέα εικόνα του κυριακού συγκροτήματος, βάσει της αρχιτεκτονικής πρότασης των γραφείων David Chipperfield Architects και Αλέξανδρου Ν. Τομιάζη Α.Ε. έχει ήδη ξεκινήσει. Τα ανώτατα γνωμοδοτικά όργανα του ΥΠΠΟ, το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων και το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο γνωμοδότησαν ομόφωνα θετικά επί του συνόλου των προωθούμενων προμελετιών -αρχιτεκτονικής, οιαστικής, ηλεκτρομηχανολογικής- για την επέκταση και αναβάθμιση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, του σημαντικότερου και πλουσιότερου ανοικτού αρχαίου ελληνικού τέχνης παγκοσμίως.

Σαν μια προβολή στο μέλλον, η παρουσίαση των εν λόγω μελετών από τον ίδιο τον διακεκριμένο Ντέιβιντ Τσίπερφιλντ και των συνεργατών του σηματοδοτεί τη σταθερή πορεία προς το τέλος του 2027, τότε που αναμένεται να κλείσει προσωρινά το μεγαλύτερο μουσείο της χώρας, για την υλοποίηση του εμβληματικού έργου της επέκτασης κατά 23.500 τ.μ. και της σύγχρο-

Φωτορεαλιστική απεικόνιση της αρχαϊκής αίθουσας στη μελλοντική μορφή της.

νης αναβάθμισής του. Σύμφωνα με τα σχέδια, βασικό χαρακτηριστικό της νέας πρότασης αποτελεί η λειτουργική και χωρική ενοποίηση του ιστορικού κτίριου, καθώς και της νέας υπόγειας σιάθμης της επέκτασης, σε ένα ενιαίο σύνολο. Το συγκρότημα πλέον συγκροτείται ως ένα μουσείο διεθνούς εμβέλειας,

με αναβαθμισμένες υποδομές και παροχές, ερευνητικό κέντρο, ενώ παράλληλα ενισχύεται η αντισεισμική του θωράκιση και προωθείται η ενεργειακή του αναβάθμιση, με στόχο τη βιώσιμη λειτουργία του μέσω της αξιοποίησης φωτοβολταϊκών συστημάτων.

Κεντρικό στοιχείο του έργου απο-

τελεί η δημιουργία μιας νέας εισόδου, από την πλευρά της Πατισίων, η οποία θα επιτρέπει στο κοινό να εισέρχεται στο νέο μουσείο. Επί της εισόδου ανοίγεται ένας χώρος για το κοινό και περιλαμβάνει τις βοηθητικές και συνοδευτικές υποδομές, όπως πωλητήριο, εστιατόριο και αμφιθέατρο, τα οποία έχουν τη

δυναμότητα να λειτουργούν ανεξάρτητα από το ωράριο του ΕΑΜ. Η νέα είσοδος σχεδιάζεται έτσι ώστε «να συμπληρώνει και όχι να ανταγωνίζεται την ιστορική είσοδο, αναδεικνύοντας τη σημασία και των δύο» εξήγησαν οι μελετητές. Από αυτό το σημείο ο επισκέπτης έχει επιλογές, είτε να παραμείνει στον ανοικτό δημόσιο χώρο, στο πάρκο ή αφού προμηθευτεί εισιτήριο μπορεί να εισέλθει στις εκθέσεις του ΕΑΜ.

«Κι από εκεί ξεκινάει το ταξίδι», όπως είπε χθες ο Ντέιβιντ Τσίπερφιλντ, εξηγώντας ότι η «είσοδος στην έκθεση πραγματοποιείται στο ίδιο επίπεδο με την Πατισίων και οδηγεί στον "Πρόλογο"» όπως είχε αναπτυχθεί στη μουσειολογική μελέτη, προσφέροντας φυσικό φως και προσανατολισμό. Στη συνέχεια ο επισκέπτης συναντάει τις Προϊστορικές Συλλογές, οι οποίες θα αναπτυχθούν από 1.100 τ.μ. σε 2.500 τ.μ. Ακολουθεί η ενότητα των δωρικών και στη συνέχεια οι ενότητες της αρχαϊκής και της κλασικής περιόδου.

ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Η Ελλάδα αποκτά το μουσείο που της αξίζει

«Η ΕΛΛΑΔΑ αποκτά το Εθνικό Αρχαιολογικό μουσείο που της αξίζει. Η αρχιτεκτονική ταυτότητα του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου αποτελεί ένα σύνθετο αποτέλεσμα συνδυασμού νεοκλασικών αρχών και μεταγενέστερων μοντερνιστικών επεμβάσεων. Το υφιστάμενο κτίριο, διατηρώντας τον ιστορικό του χαρακτήρα, στο πέρασμα του χρόνου προσαρμόζεται στις λειτουργικές και μουσειολογικές ανάγκες της εκάστοτε εποχής. Οι υφιστάμενοι εκθεσιακοί χώροι του μουσείου σχεδιάστηκαν στο β' μισό του 19ου αιώνα και ανταποκρίνονταν στις ανάγκες, στον αριθμό των επισκεπτών και στις μουσειολογικές αντιλήψεις της εποχής εκείνης. Ωστόσο, ο υπερδιπλασιασμός του αριθμού των επισκεπτών κατέστησε επιτακτική την αναθεώρηση και τον εκσυγχρονισμό των αρχιτεκτονικών δεδομένων», σημείωσε η υπουργός Πολιτισμού, Λίνα Μενδώνη.

νέας εποχής

Η πρόσοψη με την κεντρική είσοδο του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου σήμερα.

Φωτορεαλιστική απεικόνιση της νέας εισόδου του ΕΑΜ μετά την αναμόρφωση.

«Η μελέτη βασίζεται στην έννοια της συμβατότητας και της συνύπαρξης», σημείωσε μεταξύ άλλων ο διακεκριμένος Βρετανός αρχιτέκτονας.

Για το κτίριο Τσίλλερ προβλέπεται ένα σύνολο επεμβάσεων, οι οποίες αποσκοπούν στην αναβάθμιση της λειτουργικότητας και της προσβασιμότητας, με απόλυτο σεβασμό στον ιστορικό χαρακτήρα του κτιρίου.

Η αίθουσα του βωμού

Η εξέλιξη της ελληνικής γλυπτικής με την πάροδο του χρόνου παρουσιάζεται από την αρχαϊκή έως την κλασική εποχή, καθώς ο επισκέπτης μετακινείται από τη μία αίθουσα στην άλλη στο κτήριο-μνημείο. Η αφήγηση ξεκινά από τους κούρους των αρχαϊκών χρόνων, με κεντρικό έργο το μνημειακό άγαλμα του Κούρου του Σουνίου, και εκτείνεται έως τα κορυφαία έργα της κλασικής και της ελληνιστικής περιόδου. Τα έργα αυτά θα εκτεθούν σε νέα αίθουσα, καθώς η ιστορική αίθουσα του Βωμού πρόκειται να ανακατασκευαστεί. Η υφιστάμενη καισαυκή

κρίθηκε από τους μελετητές ότι απαιτεί μεγαλύτερες διαστάσεις, προκειμένου να φιλοξενήσει τα έργα της κλασικής και της ελληνιστικής τέχνης. Στην αίθουσα που σήμερα είναι το χάλκινο άγαλμα αλόγου με τον αναβάτη του, γνωστό ως «Τζόκεϊ του Αρταμισίου», θα εκτεθεί το χάλκινο άγαλμα του Ποσειδώνα ή του Διός, που χρονολογείται γύρω στο 460 π.Χ. Το περίφημο Τζόκεϊ του Αρταμισίου θα εκτεθεί στη

συλλογή των ελληνιστικών χρόνων, σε ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα. Η περιήγηση επεκτείνεται και στο Επιγραφικό Μουσείο, ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην άρση των υφιστάμενων παθολογιών του κτιρίου, όπως η υγρασία και εισροή υδάτων. Στο κτίριο Νομικού δημιουργείται ένα μεγάλο ερευνητικό κέντρο αφιερωμένο στη μελέτη της αρχαιότητας καθολικά προσβάσιμο με ανεξάρτητες εισόδους. ■

Κήπος προσβάσιμος σε όλους τους πολίτες

Η ΜΕΛΕΤΗ προβλέπει τη διαμόρφωση ενός ανοικτού και καθολικά προσβάσιμου δημόσιου κήπου. Για τον σχεδιασμό του κήπου αντλήθηκε έμπνευση από πάρκα της εποχής του ρομανισμού και θα λειτουργεί ως μεταβατικός χώρος ανάμεσα στην πόλη και το μουσείο. Γραμμικές πορείες μονοπατιών ανάμεσα σε πυκνοφυτεμένους χώρους δημιουργούν μια σκηνογραφική σύνθεση σε διάλογο με το μουσείο. Προβλέπεται η φύτευση πάνω από 400 νέων δέντρων, εκ των οποίων κάποια θα ξεπερνούν τα 14 μέτρα ύψος.